

конкурентній боротьбі. В умовах загострення конкурентної боротьби між комерційними банками за ресурси банк повинен не просто запропонувати вкладникам оптимальну проценту ставку за депозитом, широкий асортимент депозитних послуг та якісне обслуговування, а й створювати максимально сприятливі умови за депозитами, які будуть заохочувати вкладників до розміщення їх заощаджень суме у цьому банку.

УДК 631.016

І.А. Бігдан, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

С.К. Бацій, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Вирішення проблем сталого розвитку підприємств вимагає постійного коректування методів фінансового управління на основі відповідного інструментарію, який допоміг би створити таку інформаційну структуру, що здатна вирішувати базові проблеми його стійкого розвитку не тільки в сьогоденні, але і в майбутньому. Важлива роль у вирішенні окреслених проблем відводиться діагностиці фінансового стану підприємства. Вона повинна не тільки забезпечувати управління необхідною інформацією про поточне фінансово-економічне положення, але і визначати несприятливі тенденції внутрішнього розвитку підприємства і умов зовнішнього середовища його функціонування, встановлювати «діагноз» і розробляти способи і рекомендації «лікування хвороби».

Методика діагностики фінансового стану підприємства являє собою комплексне і системне дослідження результатів фінансово-господарської діяльності підприємства, яке дає можливість виявити найважливіші аспекти та найслабкіші позиції у фінансовому стані даного підприємства, а також з'ясувати потенційні можливості підприємства з поліпшення фінансового стану і розробити рекомендації щодо їх практичного впровадження. Деталізація процедурної сторони методики діагностики фінансового стану залежить від поставленої мети та різних факторів інформаційного, часового, методичного, кадрового та технічного забезпечення.

Головною метою діагностики фінансового стану є оцінка оптимальності розташування і ефективності використання фінансових

ресурсів підприємства, пошук потенційних резервів підвищення рівня прибутку та посилення фінансової стабільності.

Досягнення мети фінансової діагностики потребує поетапного вирішення наступних завдань:

- виявлення найважливіших характеристик фінансово-економічного положення підприємства і дослідження їх динаміки (за даними фінансової звітності);

- аналіз наявності, складу і структури майна підприємства та джерел його утворення (в цілому і за окремими видами), причин та наслідків їх змін;

- об'єктивна оцінка стану і динаміки фінансової стійкості підприємства, дотримання кредитної дисципліни;

- оцінка дотримання підприємством платіжно-розрахункової дисципліни, стану і динаміки платоспроможності і ліквідності;

- аналіз раціональності використання майна і капіталу підприємства (в цілому і за окремими їх видами), причин та наслідків змін рівня ділової активності;

- аналіз результативності використання майна і капіталу підприємства (в цілому і за окремими їх видами), причин та наслідків змін рівня рентабельності;

- об'єктивна оцінка положення підприємства на товарному і фондовому ринку, причин та наслідків його змін;

- інтегральна оцінка фінансового стану і прогнозування рівня фінансової стабільності підприємства;

- виявлення потенційних можливостей поліпшення фінансового стану підприємства і розробка заходів щодо їх впровадження в практичну діяльність.

Інформаційною базою діагностики фінансового стану підприємства є його фінансова звітність (бухгалтерський баланс (звіт про фінансовий стан), звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід), звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки і додатки до фінансової звітності), дані первинного й аналітичного бухгалтерського обліку, які деталізують окремі статті елементів фінансової звітності тощо.

Таким чином, за сучасних умов діагностика фінансового стану підприємства є особливо необхідною, а її основна функція полягає в інформаційному забезпеченні ухвалення управлінських рішень. Для її проведення кожне підприємство повинно самостійно визначати набір показників, який би комплексно дозволяв оцінювати стан підприємства як з погляду ризиків, так і ефективності діяльності, а також методи дослідження. В цілому застосування підприємствами діагностичних

процедур дозволить оцінювати не лише наслідки прийняття поточних і стратегічних рішень, але й визначати можливі перспективи його розвитку. Вчасно й правильно проведена діагностика дозволить підприємству запобігти кризового стану, зможе попередити банкрутство, виявити резерви зміцнення фінансово-економічного потенціалу, підвищення ефективності використання господарських всіх видів ресурсів та визначити домінантні вектори сталого розвитку підприємства.

УДК 658.148

О.П. Близнюк, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.Р. Віжунова, магістрант (*ХДУХТ, Харків*)

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОРТФЕЛЕМ ПАЙОВИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

В процесі формування та управління портфелем цінних паперів перед інвестором постає завдання щодо проведення ретельного аналізу співвідношення ризику та дохідності окремих пайових, боргових, похідних фінансових інструментів, що включені в портфель та інвестиційного портфеля в цілому.

Портфель пайових цінних паперів – це сукупність різних за терміном, дохідністю, ризиком, характером фінансових зобов'язань пайових фінансових інструментів, що призначені для здійснення інвестування відповідно до розробленої стратегії інвестора. Головною метою формування портфеля є забезпечення реалізації політики фінансового інвестування шляхом підбору найбільш дохідних та найменш ризикованих пайових цінних паперів різних емітентів.

Теоретичні та методичні аспекти функціонування ринку цінних паперів у ринковій економіці, його функції, структуризацію, дію фінансових інструментів, механізм формування портфеля цінних паперів інвестора досліджували в своїх працях зарубіжні та вітчизняні науковці, зокрема З. Боді, С. Брю, Е. Долан, К. Макконнелл, Г. Марковіц, Р. Мертон, Ф. Мішкін, Д. Тобін, У. Шарп, М.Ю. Алексєєв, С.О. Маслова, О.Г. Мендрул, Я.М. Міркін, О.М. Мозговий, О.А. Опалов, І.А. Павленко, О.Ю. Смолянська, В.М. Суторміна, В.М. Федосов, В.П. Ходаківська та ін.

Основою сучасної портфельної теорії є концепція «ефективного портфелю», формування якого має забезпечити найвищий рівень його